

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено

на засіданні кафедри соціального
забезпечення та управління персоналом
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 31.08.2022р.)

в.о. завідувача кафедри

Н. З. Шегинська

Силабус з навчальної дисципліни
« Пенсійне забезпечення в Україні »,
що викладається в межах ОПІ «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності «Соціальне забезпечення»

Назва дисципліни	Пенсійне забезпечення в Україні
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, просп. В. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 “Соціальна робота” 232 “Соціальне забезпечення”
Викладачі дисципліни	Кадикало Оксана Ігорівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом
Контактна інформація викладачів	ел. пошта oksana.kadykalo@lnu.edu.ua тел. +380672722502
Консультації з питань вивчення дисципліни	У день проведення практичних занять за розкладом
Інформація про дисципліну	Навчальна дисципліна є обов'язковою, викладається протягом 5,6 семестру. Обсяг дисципліни становить _12_ кредитів ЄКТС, атестація: залік, екзамен
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб сформуванню у студентів знання щодо реалізації своїх прав і обов'язків в системі пенсійного забезпечення, усвідомлення можливостей та необхідності отримання соціальних гарантій, допомог, а також реалізації вмінь та навичок застосування пенсійного законодавства.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Пенсійне забезпечення в Україні» є надання знань щодо пенсійних правовідносин, правового статусу суб'єктів пенсійного забезпечення, ґрунтовних науково-теоретичних та науково-прикладних знань із навчальної дисципліни; адміністрування основних правових інститутів у сфері соціального захисту; формування навичок самостійного аналізу та вміння застосовувати правові норми, що регламентують порядок реалізації права на соціальний захист при настанні певного соціального ризику.
Література для вивчення дисципліни	<u>Методичне забезпечення:</u> Методичні рекомендації щодо підготовки та виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Пенсійне забезпечення в Україні» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня « бакалавр » спеціальності 232 Соціальне забезпечення галузь знань – 23 Соціальна робота/Укладачі: О. І. Кадикало, З. М. Комаринська,. – Львів: ЛНУ, 2022. – 39с. Законодавство 1. Конституція України від 28.06.1996 р. <i>Вісник Верховної Ради України</i> . 1996. № 30. Ст. 141. 2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII. <i>Верховна Рада України</i> : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08 . 3. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i> . 2003. № 49. Ст. 376. 4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт.

- 2001 р. № 2341-III. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
5. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 9 лип. 2003 р. № 1057-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 47. Ст. 372.
6. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06 лип. 2005 р. № 2747-IV. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
7. Податковий кодекс України : Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
8. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21 лист. 1992 р. № 2811-XII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12>.
9. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 1 чер. 2000 р. № 1768-III. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>.
10. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю : Закон України від 16 лист. 2000 р. № 2109-III. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109-14>
11. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23 вер. 1999 р. № 1105-XIV. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.
12. Про захист персональних даних : Закон України від 01 черв. 2004 р. № 2297-VI. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.
13. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 8 лип. 2010 р. № 2464-VI. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
14. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні : Закон України від 21 бер. 1991 р. № 875-XII. *Верховна Рада УРСР* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12>.
15. Про основні засади соціального захисту ветеранів праці й інших громадян похилого віку в Україні : Закон України від 16 груд. 1993 р. № 3721-XII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3721-12>.
16. Про соціальні послуги: Закон України від 17 січ. 2019 р. № 2671-VIII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
17. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту : Закон України від 22 жовт. 1993 р. № 3551-XII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12>.
18. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон України від 28 лют. 1991 р. № 796-XII. *Верховна Рада УРСР* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-12>.

Спеціальна література

19. Багрій В. Н. Значення «Теорії соціальної роботи» у професійній підготовці майбутніх соціальних працівників. URL: доступу www.irbis-nbuv.gov.ua.
20. Головатий С. Тріада європейських цінностей – верховенство права, демократія, права людини – як основа українського конституційного ладу. *Право України*. 2015. №1. С. 13-92.
21. Горелов Д. Роль громадянського суспільства у реформуванні системи надання соціальних послуг населенню. URL: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/desember08/28.htm>.
22. Дубич К. В. Вступ до соціальної допомоги : навч. посіб. К.: Вид. дім «Слово», 2015. 224 с.
23. Кадикало О.І. Особливості нормативно-правового забезпечення соціального захисту окремих верств населення в Україні. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2021. № 3.
24. Макарова О. В. Соціальна політика в Україні: монографія. К., 2015. 244 с.
25. Особливості правового регулювання накопичувальної системи пенсійного забезпечення в Україні: матеріали XXI Міжнародної науково-практичної конференції “Problems of practical application of innovations, methodology and experience”, 15-16 квітня 2021р., Лісабон, Португалія
26. Правове регулювання соціального забезпечення: Навчально-методичний посібник/ Кадикало О. І., Комаринська З. М. – Л:УБС. 2021. 68 с.
27. Право соціального забезпечення в Україні : підручник / [О. М. Ярошенко та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук О. М. Ярошенка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2015. 455 с.
28. Право соціального забезпечення України : підручник / [Пилипенко П. Д. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. 4-те вид., перероб. і допов. Київ : Ін Юре, 2014. 476 с.
29. Соціальне забезпечення в Україні : навчальний посібник / кол. авторів; за ред. Кузнєцової А.Я., Скринник З.Е., Семів Л.К. – Л. : Університет банківської справи, 2020. - 462с.
30. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект / редкол.; за наук. ред. А. Я. Кузнєцової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник. К.: ДВНЗ «Університет банківської справи». 2019. 311 с. /Кадикало О.І., Розділ 5

Інформаційні ресурси:

31. <http://www.rada.gov.ua> – Верховна Рада України
32. <http://www.nbuv.gov.ua> — Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
33. <http://www.rada.kiev.ua> — Бібліотека Верховної Ради України
34. <http://www.scilib.uniy.kiev.ua> — бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
35. <http://www.ukma.kiev.ua> — наукова бібліотека

	<p>Національного університету Києво-Могилянська академія</p> <p>36. http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm - Форум права (електронне наукове фахове видання)</p> <p>37. <i>Офіційне представництво Президента України</i> // Режим доступу: www.president.gov.ua</p> <p>38. <i>Урядовий портал : єдиний портал органів виконавчої влади України</i> // Режим доступу: www.kmu.gov.ua</p> <p>39. <i>Верховний Суд України: інформаційний сервер</i> // Режим доступу: www.scourt.gov.ua</p> <p>Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
Обсяг курсу	Обсяг дисципліни становить <u>8</u> кредитів ЄКТС, <u>240</u> годин, з яких <u>144</u> годин становить контактна робота з викладачем (<u>64</u> годин лекцій, <u>80</u> годин практичних занять), <u>96</u> годин становить самостійна робота
Очікувані результати навчання	<p>Після успішного вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі компетентності:</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p> <p>ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;</p> <p>ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>СК 2. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення;</p> <p>СК 3. Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах;</p> <p>СК 4. Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення;</p> <p>ПРН 5 Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій;</p> <p>ПРН 6 Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту</p> <p>ПРН 8 Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення</p> <p>ПРН 14 Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення.</p>
Ключові слова	Пенсія, пенсіонер, соціальне забезпечення, соціальні ризики, відповідальність, гарантії, прожитковий мінімум
Формат курсу	Очний
Теми курсу	Дивитися схему курсу
Підсумковий контроль	Залік в кінці 5 семестру, іспит в кінці 6 семестру
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань зі правового забезпечення діяльності суб'єктів господарювання, пенсійного забезпечення

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Презентація, лекції (оглядові, тематичні), семінарські/практичні (презентація, дискусія, відповіді на питання), виконання письмових завдань, тестування.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Мультимедійний пристрій, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p>У 5 семестрі</p> <ul style="list-style-type: none"> • Активність на практичному/ семінарському занятті (опитування на семінарах, дискусії): 20% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 20 • Презентація по обраній темі: 10% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 10 • Контрольні заміри по темах: написання контрольних робіт 20% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 20 • Залік (письмова робота): 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів - 50 <p>У 6 семестрі</p> <ul style="list-style-type: none"> • Активність на практичному/ семінарському занятті (опитування на семінарах, дискусії): 20% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 20 • Презентація по обраній темі: 10% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 10 • Контрольні заміри по темах: виконання тестових завдань з курсу - 20% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 20 • Іспит (письмова робота): 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів - 50 <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література надається викладачем виключно в освітніх цілях, без</p>

	<p>права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання літературних джерел, яких немає серед рекомендованих</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності <u>не толеруються</u>.</p>
<p>Контрольні запитання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення пенсійного забезпечення 2. Поняття, ознаки а економічна природа пенсій 3. Пенсійне забезпечення як вид соціального забезпечення 4. Право людини на пенсію 5. Пенсійне право як автономна складова права соціального забезпечення 6. Особливості врегульованих нормами права моделей суспільних відносин у сфері пенсійного забезпечення 7. Правовідносини у сфері пенсійного забезпечення 8. Міжгалузевий характер пенсійного забезпечення. 9. Система законодавства пенсійного забезпечення. 10. Поняття та класифікація пенсійних систем у світі 11. Солідарна (розподільча пенсійна система) у світі 12. Обовязкова накопичувальна пенсійна система у світі 13. Добровільні (недержавні) пенсійні системи у світі 14. Змішані пенсійні системи світу 15. Поняття, загальна характеристика, структура пенсійної системи України 16. Солідарна система загальнообовязкового державного пенсійного страхування в Україні 17. Накопичувальна система загальнообовязкового державного пенсійного страхування в Україні 18. Система недержавного пенсійного забезпечення в Україні 19. Суб'єкти солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування 20. Єдиний внесок як фінансова основа загальнообов'язкового державного соціального страхування 21. Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування 22. Трудовий та страховий стаж 23. Порядок визначення заробітної плати (доходу) для обчислення пенсії 24. Пенсії за віком у солідарній системі 25. Пенсії по інвалідності в солідарній системі 26. Пенсії в зв'язку з втратою годувальника в солідарній системі 27. Пенсійне забезпечення окремих категорій громадян у солідарній системі 28. Порядок звернення, підготовки, подання та розгляду документів для призначення пенсії в солідарній системі 29. Виплата пенсії 30. Індexація та перерахунок пенсії в солідарній системі 31. Пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб

32. Пенсійне забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи
33. Спеціальне пенсійне забезпечення
34. Пенсії за особливі заслуги перед Україною
35. Пенсії за віком на пільгових умовах для окремих категорій працівників
36. Пенсії за вислугу років артистам театральних та інших видовищних закладів
37. Дострокові пенсії в системі державного пенсійного забезпечення
38. Поняття та загальна характеристика накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування
39. Правовий статус Накопичувального пенсійного фонду
40. Інші суб'єкти накопичувальної системи пенсійного страхування
41. Пенсійні активи накопичувальної системи пенсійного страхування
42. Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування
43. Сутність недержавного пенсійного забезпечення
44. Суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення
45. Недержавні пенсійні фонди, їх правовий статус та види
46. Пенсійні активи недержавного пенсійного забезпечення та управління ними
47. Пенсійний контракт та пенсійна схема
48. Пенсійні виплати в системі недержавного пенсійного забезпечення
49. Поняття, принципи та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування
50. Правовий статус Фонду соціального страхування України
51. Правовий статус роботодавця як страхувальника в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування
52. Правовий статус застрахованих осіб у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування
53. Контроль та нагляд у сфері соціального страхування
54. Види матеріального забезпечення, що надаються за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності
55. Соціальне забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності
56. Страхові виплати потерпілим у зв'язку з втратою ними повністю або частково засобів до існування
57. Надання за рахунок коштів Фонду соціального

страхування України послуг з медичної та соціальної допомоги потерпілим від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

58. Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття
59. Управління страхуванням на випадок безробіття
60. Статус безробітного та його правові наслідки
61. Допомоги за системою загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття
62. Соціальні послуги, що надаються безробітним
63. Поняття та загальна характеристика соціальних допомог
64. Право соціальної допомоги як підгалузь права соціального забезпечення
65. Класифікація соціальних допомог
66. Правовідносини з приводу забезпечення соціальними^[1]допомогами
67. Принципи права соціальної допомоги
68. Поняття та загальна характеристика державних соціальних допомог.
69. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт для визначення права на призначення соціальної допомоги та її розміру.
70. Поняття та методика обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги.
71. Загальна характеристика державних соціальних допомог сім'ям з дітьми
72. Допомога у зв'язку з вагітністю і пологами
73. Допомога при народженні дитини
74. Допомога при усиновленні дитини
75. Допомога на дітей над якими встановлено опіку чи піклування
76. Допомога на дітей самотнім матерям
77. Строк розгляду документів для призначення державної допомоги
78. Виплата державної допомоги сім'ям з дітьми
79. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям
80. Порядок призначення державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю
81. Надбавка за особами з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю.
82. Виплата державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю.
83. Допомога на поховання особи з інвалідністю з дитинства чи дитини з інвалідністю.
84. Загальна характеристика допомоги особам, які не мають права на^[1]пенсію, та особам з інвалідністю.
85. Порядок надання державної соціальної допомоги особам, які не мають права на^[1]пенсію, та особам з інвалідністю.

86. Державна соціальна допомога на догляд за особою яка не має права на^[1]пенсію, та особам з інвалідністю.
87. Обчислення середньомісячного сукупного доходу для визначення права на соціальну допомогу та допомогу на догляд.
88. Виплата соціальної допомоги та допомоги на догляд.
89. Тимчасова державна соціальна допомога непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату.
90. Тимчасова державна допомога дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину, або місце проживання їх невідоме.
91. Щомісячні допомоги окремим категоріям громадян.
92. Одноразові допомоги в системі державних соціальних допомог.
93. Одноразова допомога представникам силових структур, волонтерам та “чорнобильцям”.
94. Житлові субсидії.
95. Соціальні стипендії студентам (курсантам) ВНЗ.
96. Допомога на поховання.
97. Заходи соціальної підтримки вразливих груп населення.
98. Співвідношення понять “соціальне обслуговування” і “соціальні послуги”.
99. Поняття права соціального обслуговування, його предмет та система.
100. Правовідносини в системі соціального обслуговування.
101. Система надання соціальних послуг.
102. Порядок надання соціальних послуг.
103. Фінансування соціальних послуг.
104. Кадрове забезпечення надання соціальних послуг.
105. Особи з інвалідністю та їх місце в українському суспільстві.
106. Інвалідність та її правове регулювання в Україні.
107. Державна політика в сфері реабілітації осіб з інвалідністю.
108. Громадські організації осіб з інвалідністю.
109. Фонд соціального захисту інвалідів.
110. Структура системи реабілітації осіб з інвалідністю.
111. Діяльність реабілітаційних центрів. Види і форми реабілітаційних заходів.
112. Соціальні послуги, що надаються територіальними центрами соціального обслуговування.
113. Організація діяльності територіального центру соціального обслуговування.
114. Соціальні послуги та загальні умови їх надання територіальним центром.
115. Припинення соціального обслуговування в територіальному центрі.
116. Надання соціальних послуг.
117. Організація діяльності з надання соціальних послуг сім’ї,

	<p>дітям та молоді..</p> <p>118.Виявлення та ведення обліку дітей службами у справах дітей.</p> <p>119.Усиновлення, встановлення опіки і передача дітей до прийомної сім'ї.</p> <p>120.Влаштування дітей до дитячого будинку сімейного типу.</p> <p>121.Соціальні послуги, що надаються центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.</p> <p>122.Організація соціального обслуговування центрами соціально-психологічної реабілітації дітей.</p> <p>123.Соціальна робота щодо попередження насильства в сім'ї.</p> <p>124.Соціальні послуги що надаються психологічною службою.</p> <p>125.Утримання, навчання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування в інтернатних установах.</p> <p>126.Утримання, навчання та виховання вінтернатних установах дітей, які потребують корекції фізичного або розумового розвитку.</p> <p>127.Організація діяльності щколи соціальної реабілітації.</p> <p>128.Соціальні послуги, що надаються навчально-реабілітаційними центрами.</p> <p>129.Медична допомога населенню.</p> <p>130.Утримання дітей у будинках дитини.</p> <p>131.Соціальні послуги, що надаються центрами медико-соціальної реабілітації дітей.</p> <p>132.Санаторно-курортні заклади охорони здоров'я.</p> <p>133.Надання паліативної допомоги закладами охорони здоров'я.</p> <p>134.Установлення інвалідності у дітей.</p> <p>135.Соціальні послуги, що надаються МСЕК.</p> <p>136.Соціальне обслуговування бездомних громадян і безпритульних.</p> <p>137.Соціальні послуги, що надаються особам, які відбувають чи відбували покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі.</p> <p>138.Соціальна реабілітація осіб, які постраждали від терористичного акту.</p> <p>139.Соціальні послуги, що надаються біженцям та особам які потребують тимчасового захисту.</p> <p>140.Ритуальне обслуговування населення.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу (5 семестр)

Тижні	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література, ресурси в інтернеті	Завдання години
1	Тема 1. Пенсійне право в системі права	Лекція	Перелік джерел ,	2 год.

	соціального забезпечення Винекнення пенсійного забезпечення Поняття, ознаки а економічна природа пенсій Пенсійне забезпечення як вид соціального забезпечення Право людини на пенсію	Практичн і/Семинар ські заняття	із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,20,27 інформаційні ресурси	2 год.
2	Тема 2. Пенсійне право України Пенсійне право як автономна складова права соціального забезпечення Особливості врегульованих нормами права моделей суспільних відносин у сфері пенсійного забезпечення Правовідносини у сфері пенсійного забезпечення Міжгалузевий характер пенсійного забезпечення. Система законодавства пенсійного забезпечення.	Лекція Практичн і/Семинар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,13,29 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
3	Тема 3. Види пенсійних систем в світі Поняття та класифікація пенсійних систем у світі Солідарна (розподільча пенсійна система) у світі Обовязкова накопичувальна пенсійна система у світі Добровільні (недержавні) пенсійні системи у світі Змішані пенсійні системи світу	Лекція Практичн і/Семинар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,11,28,30 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
4	Тема 4. Пенсійна система України Поняття, загальна характеристика, структура пенсійної системи України Солідарна система загальнообовязкового державного пенсійного страхування в Україні Накопичувальна система загальнообовязкового державного пенсійного страхування в Україні Система недержавного пенсійного забезпечення в Україні	Лекція Практичн і/Семинар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1, 2,7,11,24 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
5	Тема 5. Загальні положення солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування Суб'єкти солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування Єдиний внесок як фінансова основа загальнообов'язкового державного соціального страхування Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	Лекція Практичн і/Семинар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2,3,7,11,13,29 інформаційні ресурси	2 год. 4 год.

	Трудовий та страховий стаж Порядок визначення заробітної плати (доходу) для обчислення пенсії			
6	Тема 6. Види пенсій у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування Пенсії за віком у солідарній системі Пенсії по інвалідності в солідарній системі Пенсії в зв'язку з втратою годувальника в солідарній системі	Лекція Практичні/Семинарські заняття	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 11,14,23,26 інформаційні ресурси	2 год. 4 год.
7	Тема 7. Пенсійне забезпечення окремих категорій громадян Пенсійне забезпечення окремих категорій громадян у солідарній системі Порядок звернення, підготовки, подання та розгляду документів ^[1] для призначення пенсії в солідарній системі Виплата пенсії Індексація та перерахунок пенсії в солідарній системі	Лекція Практичні/Семинарські заняття	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 11,12,23,29 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
8	Тема 8. Державне пенсійне забезпечення Пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб Пенсійне забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	Лекція Практичні/Семинарські заняття	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 18,23,28 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
9	Тема 9. Спеціальне пенсійне забезпечення та дострокові пенсії Спеціальне пенсійне забезпечення Пенсії за особливі заслуги перед Україною Пенсії за віком на пільгових умовах для окремих категорій працівників Пенсії за вислугу років артистам театральних-концертних та ^[1] інших видовищних закладів Дострокові пенсії в системі державного пенсійного забезпечення	Лекція Практичні/Семинарські заняття	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 11,12,28 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
10	Тема 10. Накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Поняття та загальна характеристика накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування Правовий статус Накопичувального пенсійного фонду	Лекція Практичні/Семинарські заняття	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2,25,30 інформаційні	2 год. 4 год.

	<p>Інші суб'єкти накопичувальної системи пенсійного страхування</p> <p>Пенсійні активи накопичувальної системи пенсійного страхування</p> <p>Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування</p>		ресурси	
11	<p>Тема 11. Недержавне пенсійне забезпечення</p> <p>Сутність недержавного пенсійного забезпечення</p> <p>Суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення</p> <p>Недержавні пенсійні фонди, їх правовий статус та види</p> <p>Пенсійні активи недержавного пенсійного забезпечення та управління ними</p> <p>Пенсійний контракт та пенсійна схема</p> <p>Пенсійні виплати в системі недержавного пенсійного забезпечення</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичні/Семінарські заняття</p>	<p>Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни»</p> <p>силабусу: 5,11,13,28</p> <p>інформаційні ресурси</p>	<p>2 год.</p> <p>4 год.</p>
12	<p>Тема 12. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування</p> <p>Поняття, принципи та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування</p> <p>Правовий статус Фонду соціального страхування України</p> <p>Правовий статус роботодавця як страхувальника в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування</p> <p>Правовий статус застрахованих осіб у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування</p> <p>Контроль та нагляд у сфері соціального страхування</p> <p>Види матеріального забезпечення, що надаються за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності</p> <p>Соціальне забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності</p> <p>Страхові виплати потерпілим у зв'язку з втратою ними повністю або частково засобів до існування</p> <p>Надання за рахунок коштів Фонду соціального страхування України послуг з медичної та соціальної</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичні/Семінарські заняття</p>	<p>Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни»</p> <p>силабусу: 1,2,11,26</p> <p>інформаційні ресурси</p>	<p>4 год.</p> <p>4 год.</p>

	допомоги потерпілим від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності			
13	Тема 13. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття Поняття та загальна характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття Управління страхуванням на випадок безробіття Статус безробітного та його правові наслідки Допомоги за системою загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття Соціальні послуги, що надаються безробітним	Лекція Практичн і/Семінар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2,11,28 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
14	Тема 14. Соціальні допомоги в системі права соціального забезпечення Поняття та загальна характеристика соціальних допомог Право соціальної допомоги як підгалузь права соціального забезпечення Класифікація соціальних допомог Правовідносини з приводу забезпечення соціальними [SER]допомогами Принципи права соціальної допомоги	Лекція Практичн і/Семінар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 8,9,10,11,22 інформаційні ресурси	4 год. 4 год.
	Разом:			72 год. Лекції : 32 год. Практичн і/Семінар ські:40 год.

Схема курсу (6 семестр)

Тижні	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література, ресурси в інтернеті	Завдання години
1	Тема 1: Державні соціальні допомоги. Поняття та загальна характеристика державних соціальних допомог. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт для визначення права на призначення соціальної допомоги та її розміру. Поняття та методика обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги.	Лекція Практичн і/Семінар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 8,9,10,11 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
2	Тема 2.: Державна допомога сім'ям з	Лекція	Перелік джерел ,	2 год.

	<p>дітьми</p> <p>Загальна характеристика державних соціальних допомог сім'ям з дітьми</p> <p>Допомога у зв'язку з вагітністю і пологами</p> <p>Допомога при народженні дитини</p> <p>Допомога при усиновленні дитини</p> <p>Допомога на дітей над якими встановлено опіку чи піклування</p>	<p>Практичн і/Семінарські заняття</p>	<p>із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни»</p> <p>силабусу: 1,2,8</p> <p>інформаційні ресурси</p>	<p>2 год.</p>
3	<p>Тема 3. Державна допомога сім'ям з дітьми</p> <p>Допомога на дітей одиноким матерям</p> <p>Строк розгляду документів для призначення державної допомоги</p> <p>Виплата державної допомоги сім'ям з дітьми</p> <p>Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичн і/Семінарські заняття</p>	<p>Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни»</p> <p>силабусу: 1,2,8,9</p> <p>інформаційні ресурси</p>	<p>2 год.</p> <p>2 год.</p>
4	<p>Тема 4. : Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю</p> <p>Порядок призначення державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю</p> <p>Надбавка за особами з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю.</p> <p>Виплата державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю.</p> <p>Допомога на поховання особи з інвалідністю з дитинства чи дитини з інвалідністю.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичн і/Семінарські заняття</p>	<p>Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни»</p> <p>силабусу: 1,2,10,11</p> <p>інформаційні ресурси</p>	<p>2 год.</p> <p>4 год.</p>
5	<p>Тема 5. Державна соціальна допомога особам, які не мають права на ^[1]_[2]пенсію, та особам з інвалідністю</p> <p>Загальна характеристика допомоги особам, які не мають права на ^[1]_[2]пенсію, та особам з інвалідністю.</p> <p>Порядок надання державної соціальної допомоги особам, які не мають права на ^[1]_[2]пенсію, та особам з інвалідністю.</p> <p>Державна соціальна допомога на догляд за особою яка не має права на ^[1]_[2]пенсію, та особам з інвалідністю.</p> <p>Обчислення середньомісячного сукупного доходу для визначення права на соціальну допомогу та допомогу на догляд.</p> <p>Виплата соціальної допомоги та допомоги на догляд.</p> <p>Тимчасова державна соціальна</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичн і/Семінарські заняття</p>	<p>Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни»</p> <p>силабусу: 2, 8,9,10,11,14</p> <p>інформаційні ресурси</p>	<p>4 год.</p> <p>4 год.</p>

	допомога непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату.			
6	<p>Тема 6. Інші види допомог та заходи соціальної підтримки населення</p> <p>Тимчасова державна допомога дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину, або місце проживання їх невідоме.</p> <p>Щомісячні допомоги окремим категоріям громадян.</p> <p>Одноразові допомоги в системі державних соціальних допомог.</p> <p>Одноразова допомога представникам силових структур, волонтерам та “чорнобильцям”.</p> <p>Житлові субсидії.</p> <p>Соціальні стипендії студентам (курсантам) ВНЗ.</p> <p>Допомога на поховання.</p> <p>Заходи соціальної підтримки вразливих груп населення.</p>	Лекція Практичн і/Семинар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 11,15,17,18,23 інформаційні ресурси	4 год. 4 год.
7	<p>Тема 7. Право соціального обслуговування в системі права соціального забезпечення. Загальні засади надання соціальних послуг</p> <p>Співвідношення понять “соціальне обслуговування” і “соціальні послуги”.</p> <p>Поняття права соціального обслуговування, його предмет та система.</p> <p>Правовідносини в системі соціального обслуговування.</p> <p>Система надання соціальних послуг.</p> <p>Порядок надання соціальних послуг.</p> <p>Фінансування соціальних послуг.</p> <p>Кадрове забезпечення надання соціальних послуг.</p>	Лекція Практичн і/Семинар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 11,16,22,28 інформаційні ресурси	2 год. 4 год.
8	<p>Тема 8. Правові засади реабілітації осіб з інвалідністю</p> <p>Особи з інвалідністю та їх місце в українському суспільстві. Інвалідність та її правове регулювання в Україні.</p> <p>Державна політика в сфері реабілітації осіб з інвалідністю. Громадські організації осіб з інвалідністю.</p> <p>Фонд соціального захисту інвалідів.</p> <p>Структура системи реабілітації осіб з інвалідністю.</p> <p>Діяльність реабілітаційних центрів.</p> <p>Види і форми реабілітаційних заходів.</p>	Лекція Практичн і/Семинар ські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 11,14,23,30 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
9	<p>Тема 9. Соціальні послуги, що надаються фізичним особам органами</p>	Лекція Практичн	Перелік джерел , із зазначених в	2 год. 2 год.

	<p>соціального захисту населення</p> <p>Соціальні послуги, що надаються територіальними центрами соціального обслуговування</p> <p>Організація діяльності територіального центру.</p> <p>Соціальні послуги та загальні умови їх надання територіальним центром.</p> <p>Припинення соціального обслуговування в територіальному центрі.</p> <p>Надання соціальних послуг.</p>	<p>і/Семінарські заняття</p>	<p>розділі «Література для вивчення дисципліни»</p> <p>силабусу: 2,16,19,27</p> <p>інформаційні ресурси</p>	
10	<p>Тема 10. Правове регулювання соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю</p> <p>Організація діяльності з надання соціальних послуг сім'ї, дітям та молоді..</p> <p>Виявлення та ведення обліку дітей службами у справах дітей.</p> <p>Усиновлення, встановлення опіки і передача дітей до прийомної сім'ї.</p> <p>Влаштування дітей до дитячого будинку сімейного типу.</p> <p>Соціальні послуги, що надаються центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.</p> <p>Організація соціального обслуговування центрами соціально-психологічної реабілітації дітей.</p> <p>Соціальна робота щодо попередження насильства в сім'ї.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичні і/Семінарські заняття</p>	<p>Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни»</p> <p>силабусу: 16,21,30</p> <p>інформаційні ресурси</p>	<p>2 год.</p> <p>4 год.</p>
11	<p>Тема 11. Соціальні послуги, що надаються дітям установами освіти</p> <p>Соціальні послуги що надаються психологічною службою.</p> <p>Утримання, навчання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування в інтернатних установах.</p> <p>Утримання, навчання та виховання вінтернатних установах дітей, які потребують корекції фізичного або розумового розвитку.</p> <p>Організація діяльності школи соціальної реабілітації.</p> <p>Соціальні послуги, що надаються навчально-реабілітаційними центрами.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичні і/Семінарські заняття</p>	<p>Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни»</p> <p>силабусу: 12,116,19,29</p> <p>інформаційні ресурси</p>	<p>2 год.</p> <p>2 год.</p>
12	<p>Тема 12. Соціальні послуги, що надаються вразливим групам населення установами охорони здоров'я.</p> <p>Медична допомога населенню.</p> <p>Утримання дітей у будинках дитини.</p> <p>Соціальні послуги, що надаються</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичні і/Семінарські заняття</p>	<p>Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни»</p>	<p>2 год.</p> <p>4 год.</p>

	<p>центрами медико-соціальної реабілітації дітей.</p> <p>Санаторно-курортні заклади охорони здоров'я.</p> <p>Надання паліативної допомоги закладами охорони здоров'я.</p> <p>Установлення інвалідності у дітей.</p> <p>Соціальні послуги, що надаються МСЕК.</p>		<p>силабусу: 16,23,28,30</p> <p>інформаційні ресурси</p>	
13	<p>Тема 13. Соціальні послуги, що надаються окремим категоріям осіб</p> <p>Соціальне обслуговування бездомних громадян і безпритульних.</p> <p>Соціальні послуги, що надаються особам, які відбувають чи відбували покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі.</p> <p>Соціальна реабілітація осіб, які постраждали від терористичного акту.</p> <p>Соціальні послуги, що надаються біженцям та особам які потребують тимчасового захисту.</p> <p>Ритуальне обслуговування населення.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичн і/Семінарські заняття</p>	<p>Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни»</p> <p>силабусу: 16,20,30</p> <p>інформаційні ресурси</p>	<p>4 год.</p> <p>4 год.</p>
	Разом:			<p>72 год.</p> <p>Лекції : 32 год.</p> <p>Практичн і/Семінарські:40 год.</p>

Доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом

Оксана Кадикало